

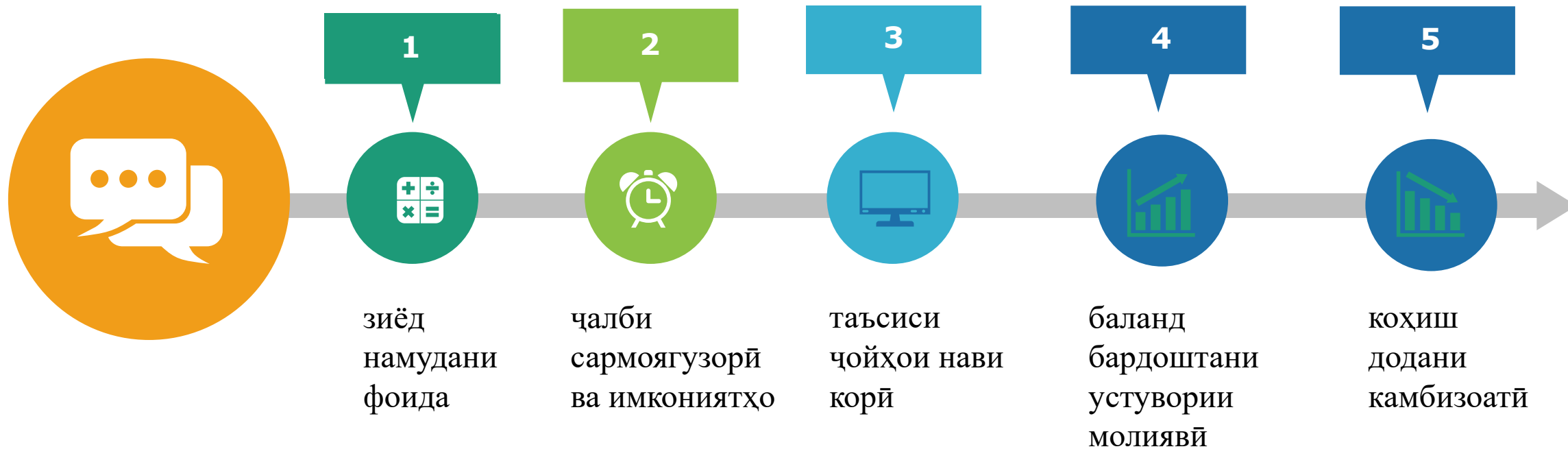
БОНКИ МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН

Индикаторҳои арзёбии ҳолати фарогирии молиявӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Муовини директори Пажӯҳишгоҳи
илмӣ-тадқиқотӣ н.и.и.,
Саломзода Г. Ғ.

Фарогирии молиявӣ яке аз омилҳои муҳимми ҳадафҳои рушди устувор

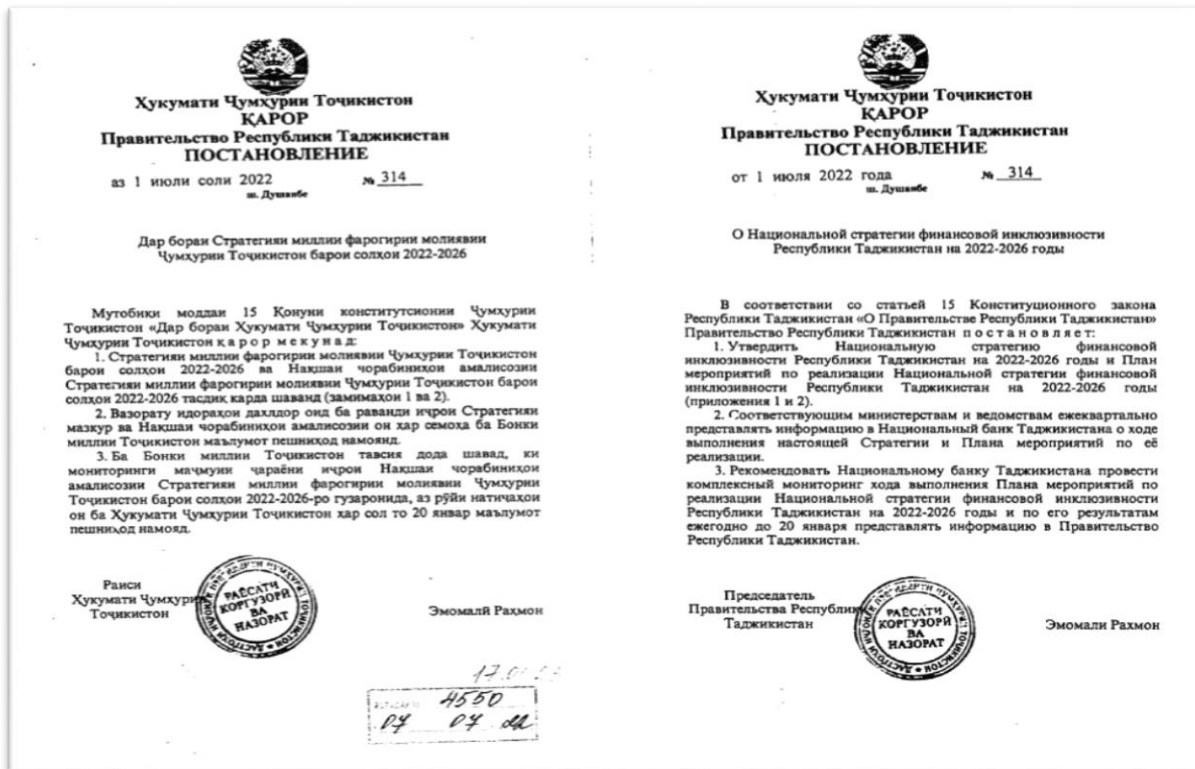

Фарогирии молиявӣ, яъне таъмини дастрасӣ ба хизматрасониҳои молиявии муфид ва самарабахш, ки ба талаботи аҳоли ва соҳибкорон мувофиқ мебошад, ба яке аз масъалаҳои муҳимми сатҳи ҷаҳонӣ табдил ёфтааст ва бештар аз 50 кишвари олам оид ба таъмини фарогирии молиявӣ уҳдадорӣ ба зимма гирифтаанд.

САНАҲОИ МУҲИМ

- ✓ Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 июли соли 2022, №314 СМФМ тасдиқ карда шуд.
- ✓ 20 сентябри соли 2022 маросими оғози расмии амалисозии СМФМ баргузор гардид.
- ✓ Бо иштироки шарикони рушд ҷиҳати татбиқи СМФМ 5 октябри соли 2022 мизи мудаввар доир шуд.

АКС АЗ ЧОРАБИНИҲО

МЕХАНИЗМ ВА РАВАНДИ ТАТБИҚИ СМФМ

Чорабиниҳо	Мақом
✓ Шӯрои ҳамоҳангсозии СМФМ	таъсис гардид
✓ Кумитаи иҷроияи СМФМ	дар раванди баррасӣ
✓ Гурӯҳҳои кории мавзӯӣ аз рӯйи самтҳои асосии СМФМ	дар раванди баррасӣ

ИНДИКАТОРҲОИ СМФМ

Шабакҳои таҳвил ва хизматрасониҳои молиявии рақамӣ

Гуногуншаклии маҳсулоти молиявӣ

Ҳимояи ҳуқуқҳои истеъмол - кунандагони хизматрасониҳои молиявӣ

Саводнокии молиявӣ

дастрасӣ

9

1

-

-

истифодабарӣ

14

7

-

-

сифатнокӣ

-

1

8

9

23

9

8

9

Дар СМФМ барои гузаронидани мониторинги 4 самти асосӣ 49 индикатор пешбинӣ шудааст

НИШОНДИҲАНДАҶОИ НАҚШАВӢ ДАР САМТИ ДАСТРАСӢ БА ХИЗМАТРАСОНИҶОИ МОЛИЯВӢ

Нишондиҳандаҳо	Ибтидоӣ соли 2020	Фосилавӣ соли 2023	Ҳадаф соли 2026
Филиалҳои бонк барои 100 ҳаз. нафар аҳолии калонсол	6	+9%	+13%
Филиалҳои бонк ба 1000 км ²	2	+9%	+13%
Банкоматҳо барои 100 ҳаз. нафар аҳолии калонсол	21	+17%	+27%
Банкоматҳо ба 1000 км ²	9,1	+25%	+42%
Терминалҳои электронӣ дар НСХ барои 100 ҳаз. нафар аҳолии калонсол	61,0	+26%	+42%
НСХ ба 1000 км ²	27,0	+35%	+58%
Терминалҳои худкори худхизматрасон барои 100 ҳаз. нафар аҳолии калонсол	96,5	+8%	+17%
Терминалҳои худкори худхизматрасон ба 1000 км ²	42,6	+15%	+1%
Агентҳои бонкии пардохтӣ, ки хизматрасониҳои молиявӣ пешниҳод мекунанд	17	+15%	+30%

ИНДИКАТОРҲОИ МАҚСАДНОК ВОБАСТА БА ДАСТРАСИИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ МОЛИЯВӢ

Ҳадафҳо барои соли 2026

33,7 адад

Шумораи
ТҚМ
аз 32,1 адад

26,4 адад

Миқдори
банкоматҳо
аз 20,5 адад

87,7 адад

Миқдори
терминалҳо дар НСХ
аз 61,0 адад

96,9 адад

Миқдори
QR-рамзҳо аз
84,3 адад

ИНДИКАТОРҲОИ АРЗЁБИИ ҲОЛАТИ ИСТИФОДАИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ МОЛИЯВӢ

- ✓ бақияи миёнавазни пасандозҳо ва қарзҳо
- ✓ миқдори амалиётҳо ба ҳар як суратҳисоб
- ✓ шумораи пардохтҳои электронии анҷомдодашуда
- ✓ воситаҳои электронии пардохтӣ

НИШОНДИҲАНДАҶОИ НАҚШАВИИ ИСТИФОДАИ ХИЗМАТРАСОНИҶОИ МОЛИЯВӢ

Нишондиҳандаҳо	Ибтидоӣ соли 2020	Фосилавӣ соли 2023	Ҳадаф соли 2026
Шахсони инфиродие, ки аз интернет истифода мебаранд (% аҳоли)	25 (с.2017)	30	40
Индекси алоқаи мобилӣ	40,9 (с.2018)	45	50
Пардохти рақамиро гузаронид ё қабул кард (% дар синну соли 15+)	43,9 (с.2017)	50	60
Барои пардохтҳои коммуналӣ аз суратҳисоб истифода бурд (% дар синну соли 15+)	21,7 (с.2017)	25	30
Барои пардохти ҳисобҳо ё харид аз интернет истифода бурд (% шахсони синну солашон 15)	12,8 (с.2017)	15	20
Барои дастрасӣ ба суратҳисоб аз телефони мобилӣ ё интернет истифода бурд (% шахсони синну солашон 15+)	8,3 (с.2017)	15	20
Барои харид аз корти кредитӣ ё дебетӣ истифода бурд (% шахсони синну солашон 15+)	10,8 (с.2017)	15	30
Шумораи қортҳои пардохтии бонкӣ (дар охири сол, млн адад)	3,2	+31%	+2%
Шумораи амалиётҳо бо истифодаи қортҳои пардохтӣ дар давоми сол (млн адад)	71,4	+34%	+56%
Ҳаҷми амалиётҳо бо истифодаи қортҳои пардохтӣ дар давоми сол (млн сомонӣ)	22530,4	+33%	+54%
Ҳиссаи амалиётҳои ғайринақдӣ тавассути қортҳои пардохтии бонкӣ дар ҳаҷми умумии амалиётҳо (шахсони воқеӣ), ба истиснои гирифтани пули нақд (% аз шумораи умумии амалиётҳо)	6,2	+25%	+50%
Шумораи ҳамёнҳои электронӣ (дар охири сол ғайбӣ, млн)	1,7	+176%	+293%
Шумораи амалиётҳои тавассути ҳамёнҳои электронӣ барои пардохти мол ва хизматрасониҳо анҷомдодашуда дар давоми сол (млн)	10,7	+149%	+249%
Ҳаҷми амалиётҳои тавассути ҳамёнҳои электронӣ барои пардохти мол ва хизматрасониҳо	543,1	+300%	+500%

ИНДИКАТОРҲОИ МАҚСАДНОК ВОБАСТА БА ИСТИФОДАБАРИИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ МОЛИЯВӢ

Ҳадафҳо барои соли 2026

95%

Ҳиссаи аҳолии
калонсоли дорандаи
суратҳисоб

2,4 маротиба

Зиёд намудани
ҳаҷми амалиётҳои
ғайринақдӣ

60%

Афзоиш додани
истифодаи
пардохтҳои рақамӣ

50%

Афзун намудани
истифодаи
хизматрасониҳои
молиявӣ

ИНДИКАТОРҲОИ АРЗЁБИИ ҲОЛАТИ СИФАТИ МАҲСУЛОТИ МОЛИЯВӢ ВА ПЕШНИҲОДИ ХИЗМАТРАСОНӢ

- ✓ мувофиқат намудани маҳсулот ва хизматрасониҳои молиявӣ ба ниёзи муштарӣ
- ✓ доираи имконоти дастрасӣ барои муштарӣ
- ✓ кофӣ будани сатҳи огаҳӣ ва фаҳмиши муштарӣ оид ба маҳсулот ва хизматрасониҳои молиявӣ

САРЧАШМАИ МАЪЛУМОТ

БМТ	– 30 намуди маълумот (солона)
БМТ/ХБА	– 4 намуди маълумот (солона)
БҚ	– 1 намуди маълумот (солона)
GSMA	– 1 намуди маълумот (солона)
Финдекс	– 8 намуди маълумот (сесола)
СҲИР/БМТ	– 4 намуди маълумот (сесола)
ВМИ ҚТ	– 1 намуди маълумот (солона)

ЧОРАБИНИҲО БАРОИ СОЛҲОИ 2022-2023

ДАР САМТИ ШАБАКАҲОИ ТАҲВИЛ ВА ХИЗМАТРАСОНИҲОИ

МОЛИЯВИИ РАҚАМӢ

№	Чорабиниҳо	Масъули иҷро
6	Ба роҳ мондани ҳисоботдиҳии мунтазам ба ХБА дар асоси маълумот оид ба нуқтаҳои дастрасии физикӣ	БМТ
7	Барои бартараф кардани камбудихо дар самти дастрасии бахши хусусӣ ба хизматрасониҳои молиявии рақамӣ чиҳати ошкор намудани камбудихо дар самти пешбурди молияи рақамӣ, гузаронидани барӯйхатгирии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва низомномаҳо зарур мебошад	БМТ, ВАҶТ
13	Таҳияи заминаи меъёрию ҳуқуқӣ ва инфрасохтор барои бартараф кардани норасоии ҷиддӣ дар сармоягузорӣ ба воситаи ҷалби сармояи хавфдошта барои дастгирии фишангҳои инноватсионӣ ва иштирокдорони бахши молиявӣ	КДСИАД, ВРИС, БМТ, ВМҶТ, ВАҶТ, КАҲҶТ
17	Таъмини пайвастшавии тичорати электронӣ ба низомҳои пардохтии мутамакказ	ТҚМ
18	<p>Таъсиси гурӯҳи корӣ бо ҷалби васеи тарафҳои манфиатдор барои муҳокима ва таҳияи як қатор чораҳои маҷмӯӣ оид ба ҳалли масъалаҳои инфрасохтори алоқа, аз ҷумла:</p> <ul style="list-style-type: none"> - таъмини шароити баробар барои ширкатҳои интернетӣ – ҳалли мушкилоти инҳисори давлатӣ бо мақсади кам кардани хароҷот ва баланд бардоштани сифат; - беҳтар кардани имкониятҳои техникий интернет-провайдерҳо; - дастгирӣ аз ҷониби ВАО; - таҳияи барномаҳои омӯзишӣ барои мутахассисони технологияҳои иттилоотӣ 	ХАҲҶТ, КТР, ШМБФС, ХЗҲҶТ

ЧОРАБИНИҲО БАРОИ СОЛҲОИ 2022-2023 ДАР САМТИ ГУНОГУНШАКЛИИ МАҲСУЛОТИ МОЛИЯВӢ

№	Чорабиниҳо	Масъули ичро
26	Васеъ кардани функцияҳои кортҳои дебетӣ барои истифода дар дохил ва хориҷи кишвар, шабакаи интернет ва ғайра	БМТ, ТҚМ
37	Васеъ кардани сарчашмаҳои маълумот барои Бюрои таърихи қарз, ки барои беҳтар намудани мубодилаи маълумоти қарзӣ зарур аст (чиҳати ворид кардани маҷмуи васеи уҳдадорихои пардохтӣ) ва такмили заминаи меъёрии ҳуқуқии он	БМТ, БТҚҶТ, ВАҶТ, ХАҶҶТ, КАҶҶТ
38	Васеъ кардани маҷмуи маҳсулоти Бюрои таърихи қарз барои осон кардани қарздиҳӣ ба СХМ (масалан, рейтинги қарзӣ ва ғайра)	БТҚ ҶТ
39	Ворид кардани тағйиру иловаҳо ба талабот нисбати захира ва фонди пӯшонидани талафоти имконпазир аз рӯи дороиҳо барои ТХМ, бо мақсади ҳавасманд кардани қарздиҳии бо гарав таъминшуда (аз ҷумла, қарздиҳӣ дар асоси таҳлили гардиши маблағҳои пулӣ ва истифодаи амволи манқул), ҳамчунин истифодаи феҳристи гаравҳо	БМТ
44	Таҳияи концепсия оид ба механизмҳои амалисозӣ ва ислоҳот дар сатҳҳои танзимкунанда ва институционалӣ чиҳати зиёд кардани имкониятҳои механизмҳои кафолатҳои қарзҳо ва механизмҳои дигари тақсими хавфҳо	БМТ, ВМҶТ, ВРИС ва КДСИАД
45	Ҳамчун тадбирҳои зидди COVID-19 мунтазам пешниҳод намудани тавзеҳу тасҳеҳи қоидаҳо ва ҳаққи хизматрасонӣ барои транзаксияҳо ва таҳияи маҳсулоти қарздиҳии инфиродӣ чиҳати бартараф кардани касри пардохтпазирӣ ва мушкилоти дигаре, ки бар асари пандемия ССХМ бо онҳо дучор мешаванд	ВМҶТ, БМТ, ТҚМ

ЧОРАБИНИЙ БАРОИ СОЛҲОИ 2022-2023 ДАР САМТИ ҲИМОЯИ ҲУҚУҚҲОИ ИСТЕЪМОЛКУНАНДАГОНИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ МОЛИЯВӢ

№	Чорабиниҳо	Масъули иҷро
49	Таҳия намудани санадҳои меъёрии ҳуқуқии маҷмӯӣ ва ба хавф асосёфта, ки ҳимояи ҳуқуқҳои истеъмолкунандагони хизматрасониҳои молиявиро таъмин менамоянд	БМТ

ЧОРАБИНИЙ БАРОИ СОЛҲОИ 2022-2023 ДАР САМТИ САВОДНОКИИ МОЛИЯВӢ

№	Чорабиниҳо	Масъули иҷро
64	Гузaronидани таҳқиқоти талабот оид ба саводнокии молиявии гурӯҳҳои мухталифи аҳоли ва муайян кардани гурӯҳҳои афзалиятнок	БМТ

ҚАДАМҲОИ МИНБАЪДА

- 1 Тасдиқи аъзои мақомоти идоракунии СМФМ
- 2 Таъин намудани кормандони масъули кумитаи иҷроия
- 3 Гузаронидани чаласаҳои алоҳида барои Шӯрои ҳамоҳангсозӣ
- 4 Муайян намудани талаботҳои тахассусии кормандони кумитаи иҷроия ва баланд бардоштани касбият
- 5 Ҳамоҳангсозии фаъолияти тарафҳои манфиатдор - иҷрокунандагони чорабинӣ бо мақсади тасдиқи Нақшаи амал аз рӯи ҳар як чорабинӣ дар давраи кӯтоҳмуддат
- 6 Коркард ва пешниҳоди маълумот дар шакли ҳисобот
- 7 Мунтазам гузаронидани чаласаҳои Гурӯҳҳои корӣ (дар 3 моҳ як маротиба)
- 8 Ҷамъоварии маълумот оид ба натиҷаи иҷрои чорабинӣ ва ҳисоби индикаторҳои фарогирии молиявӣ
- 9 Аз рӯи талабот коркарди сохтори индикаторҳои дастрасии молиявӣ
- 10 Омода ва пешниҳоди ҳисоботи солона оид ба рафти татбиқи СМФМ

Ташаккур барои таваччуҳ!

M	T	W	T	F	S
6	7	1	2	3	4
13	14	8	9	10	11
20	21	15	16	17	18
27	28	22	23	24	25

